

[Hanne Røntoft.]

sinde skal lave noget, der virkelig indeholder kunstens frihed i forhold til menneskene i vores samfund.

Wilhelm (VS):

Til regeringens forslag om udsættelse skal jeg blot sige, at som situationen er, kan VS støtte dette forslag. Der vil måske så blive lejlighed til at inddrage sammenligninger — måske endda erfaringer — med ordninger, der findes andre steder. Jeg tænker især på den nye norske kunstnerlønsordning, som jo er en spændende nydannelse.

Om fremskridtspartiets forslag vil jeg sige, at kunstfonden er for os at se kun et lille bitte hjørne af de samlede kulturelle bevillinger. Men den repræsenterer nok alligevel sammen med et par andre ordninger det mindst konservative hjørne i disse bevillinger af den simple grund, at sådan som den skal administreres, så er der tale om at give til bestemte formål, der vurderes i hvert enkelt tilfælde; der er ikke den automatik i det, som der er med hensyn til mange af de andre, noget større kulturelle bevillinger.

Selv dette mindst konservative hjørne er karakteriseret ved efter vores bedømmelse, at langt den mindste del af de bevillinger, der ydes over kunstfonden, har, hvad VS ville kalde en berettigelse. Hvis man ser på, hvordan disse penge fordeler sig, så er det efter vores bedømmelse langt den største del, der går til støtte for en borgerlig finkultur, som i de fleste tilfælde vel endda klarede sig foruden.

Men der er undtagelser, og de er væsentlige. Hr. Lembourn sagde heroppefra for et øjeblik siden, at han fandt det latterligt at blive ved at diskutere noget, hvis samlede ramme var af størrelsesordenen 1 kr. 50 øre pr. indbygger her i landet. Jeg ved nu ikke, om det skal være kriteriet for, om ting er latterlige. Jeg synes sådan set, at det er al ære værd, at man gider diskutere ting, selv om der ikke er de store penge i det. Og jeg synes for så vidt også, at de konservative skulle være nogle af de sidste til at bruge det argument, eftersom de meget heftigt for ikke så forfærdelig længe siden deltog i en debat om noget, der vedrørte en bevilling på 0,4 øre pr. indbygger her i landet, nemlig de berømmelige 20.000 kr. til Solvognen. Det synes jeg er i orden. Jeg synes ikke, at pen-

genes størrelse skal være kriteriet for, om en ting kan være væsentlig eller ej.

Denne bevilling til Solvognen var netop en af de undtagelser, som jeg lige nævnte, som er undtagelser fra den almindelige støtte til borgerlig finkultur, som disse penge hovedsagelig bliver brugt til. Det er en undtagelse — og der er flere af dem — som berettiger ud over deres egne beløb, bl. a. af den grund, at de ud over at repræsentere noget eksperimenterende og noget nyt også kommer til at afstikke klarere, end det meget tit ellers sker: hvor går grænserne for det borgerlige frisind? Hvor går grænserne for det socialdemokratiske frisind? I den henseende må man nok sige, at sjældent er så få penge givet så nyttigt ud til at få afstukket sådanne grænser som de 20.000 kr., der var tale om dér i foråret.

Om den sag i øvrigt og dens egnethed til bedømmelse af berettigelsen af bevillinger over kunstfonden, synes jeg da også, det er værd at sige, at de indvendinger, der var fremme dengang om, at ingen rigtig vidste, hvad det var, de penge var givet til, og at ingen rigtig havde set det teater fra ende til anden, hvilket jo ingen kunne, da det foregik samtidig forskellige steder, det kan man, hvis man er interesseret, råde bod på nu, idet — og så vidt jeg ved, med støtte fra en del af den bevilling — filmene fra det pågældende gadeteater og aktionsteater jo er samlet til en film på en times tid, der hedder „Dejlig er den himmel blå“, og som folk burde gå hen og se, hvis de tidligere har interesseret sig for den sag. Man vil nok dér opdage, at det, som den bevilling i sin tid blev givet til, i dag er i fuld gang med at blive berømt rundt omkring i den større verden, hvad enten man kan lide det eller ej, som det mest omfattende, det mest velgennemførte gade- og aktionsteater, der nok har været nogen steder nogen tid. Det er jo altså her, hvor man herhjemme repræsenterede en sådan småtskårenhed langt, langt ind i socialdemokratiet, at man havde ondt af en bevilling på de sølle 20.000 kr.

Den slags undtagelser — der er som sagt heldigvis nogle få flere af dem — er i VS' øjne nok berettigelse til, at vi selvfølgelig ikke kan stemme for fremskridtspartiets forslag. Men jeg vil igen sige, at det er undtagelser, at bevillinger fra Statens Kunstfond egentlig efter vores mening opfylder et ide-